

โครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ในเขตป่าไม้ชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งกำเนิดความสมดุลของธรรมชาติ แหล่งองค์ความรู้ แหล่งทรัพยากรที่หล่อเลี้ยงชีวิตและเศรษฐกิจของชุมชนในพื้นที่และชุมชนเมือง ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ล้วนเกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากการเปลี่ยนสภาพพื้นที่ป่าไม้เป็นพื้นที่เกษตร และพัฒนาเป็นชุมชน ก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติเกิดบ่อยครั้ง มีความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากร รวมถึงปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอันเนื่องมาจากความสามารถในการปรับตัวไม่เหมือนกัน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่อยู่ภายใต้การดูแลของภาครัฐอยู่ห่างไกล ประชาชนเสาะแสวงหาพื้นที่สำหรับการสร้างความสุขทางใจเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งแห่งปัจจัยสี่ ดังนั้นในการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้เป็นผล จำเป็นต้องเริ่มต้นจากความเข้าใจ และมองเห็นความสำคัญของคนในพื้นที่อาศัยอยู่หรือที่เรียกว่า “ระบบนิเวศ” ในฐานะที่ผู้ใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติมีบทบาทความสำคัญต่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศที่ตนอาศัยอยู่ ความรู้ทางนิเวศวิทยาจึงเป็นความรู้ที่ควรให้เข้าใจและทราบถึงความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ทั้งพืช สัตว์ แมลง จุลินทรีย์ และมนุษย์ ในสภาพแวดล้อมต่างๆ มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันแต่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน ดังนั้นความรู้ทางนิเวศป่าไม้จึงมีความสำคัญต่อการจัดการความสัมพันธ์ของคนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ประชาชนสามารถศึกษาหาความรู้ มีความรู้ความเข้าใจ และใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศใกล้เคียง สามารถจินตนาการและสร้าง “ป่าในเมือง” เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ ไม่ให้เกิดความเสียหาย ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรที่เป็นภูมิคุ้มกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ชุมชน ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดความยั่งยืน รณรงค์ลดการทำลายป่า และลดการทำให้ป่าเสื่อมโทรม ในขณะเดียวกันได้ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ สร้างอาชีพ สร้างงาน และพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อลดการบุกรุกทำลายระบบนิเวศให้เกิดความเสื่อมโทรม สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ในเขตป่าไม้ชุมชน ให้ความสำคัญของป่าที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง ป่าในสวนรุกขชาติ ป่าในชุมชน และป่าในเมือง สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนมีเป้าหมายในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดความยั่งยืน การลดการทำลายป่า ลดการทำให้ป่าเสื่อมโทรม ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้กับคนในชุมชน โดยเฉพาะบริเวณรอบๆ สวนรุกขชาติ และเข้าในระบบนิเวศของ “ป่าในเมือง” มากยิ่งขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

สำเนาถูกต้อง ๒.๑ เพื่อให้เยาวชนและประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจความสำคัญของระบบนิเวศ

๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศต่างๆ

๒.๓ เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของระบบนิเวศในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

(นายถวิล ธรรมนิกร) และสิ่งแวดล้อมของชุมชน และป่าไม้ในเมือง

นายช่างไฟ ๒.๔ เพื่อสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง

๓. กลุ่มเป้าหมาย.....

ว่าที่ ร.ด.

(ธนพงษ์ ทรัพย์ภิบาล)

เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เยาวชนหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณโดยรอบสวนรุกขชาติห้างฉัตร จำนวน ๑ รุ่น ๓๐ คน

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ วิธีการ

การบรรยาย การซักถาม และเสนอข้อคิดเห็นในประเด็นต่างๆ การดูงานระบบนิเวศป่าในสวนรุกขชาติ และระบบนิเวศในชุมชน การปฏิบัติการสำรวจ ศึกษา จำแนกสิ่งมีชีวิตและระบบนิเวศในพื้นที่สวนรุกขชาติ และบริเวณโดยรอบ

๔.๒ เนื้อหาวิชา

รวมจำนวน ๒๐ ชั่วโมง

ภาคบรรยาย จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

- บทบาทและหน้าที่ของสวนรุกขชาติในฐานะ "ป่าในเมือง" ที่มีต่อชุมชน ๑ ชั่วโมง
- ความรู้เบื้องต้นทางนิเวศวิทยาและนิเวศป่าในเมือง ๑ ชั่วโมง
- เศรษฐกิจพอเพียง/โครงการพระราชดำริ ๑ ชั่วโมง
- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑ ชั่วโมง
- การสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศในท้องถิ่น ๑ ชั่วโมง
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
- เยาวชนและชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑ ชั่วโมง
- การเก็บตัวอย่างพืชและการขยายพันธุ์พืช การชำเพาะกล้าไม้ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
- การป้องกันไฟป่า ๑ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

- การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒ ชั่วโมง
- การสำรวจและจำแนกสิ่งมีชีวิตตามระบบนิเวศ ๒ ชั่วโมง
- เยาวชนและชุมชนกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒ ชั่วโมง
- การเก็บตัวอย่างพืชและการขยายพันธุ์พืช การชำเพาะกล้าไม้ ๒ ชั่วโมง
- การป้องกันไฟป่า ๒ ชั่วโมง

สำเนาถูกต้อง

๔.๓ วิทยากร

(นายถวัลย์ พาย์นิกร)

๔.๓.๑ เจ้าหน้าที่จากสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ สาขาลำปาง

นายช่างไฟฟ้าชำนาญงาน

๔.๓.๒ เจ้าหน้าที่จากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ (ลำปาง)

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

จำนวน ๓ วัน ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

๖. สถานที่ดำเนินการ

สวนรุกขชาติห้างฉัตร ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

สำเนาถูกต้อง

๗. งบประมาณ.....

ว่าที่ ร.ต.

(ธนพงษ์ บุรินทร์ภิบาล)

เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิตที่ ๒ องค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า กิจกรรมงานพฤกษศาสตร์ป่าไม้ งบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) เป็นเงิน ๗๔,๙๕๐ บาท (เจ็ดหมื่นสี่พันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

๘. ความสอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ขององค์การ

๘.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว สัตว์ป่า และพันธุ์พืชระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทุกระดับ

๘.๒ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ

๙. ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ผลผลิต ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องนิเวศป่าไม้ ทั้งในสวนรุกขชาติ ในชุมชน (ป่าในเมือง) สามารถอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุขเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดผลผลิต ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชน (ป่าในเมือง) เพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์ ผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถนำความรู้เรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชน และป่าในเมือง ไปถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวและชุมชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุขเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้เรื่องนิเวศป่าไม้ในชุมชนไปถ่ายทอด แลกเปลี่ยนความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวและชุมชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างมีความสุขเพื่อการอนุรักษ์ป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑๐. การประเมินผลโครงการ

๑๐.๑ ใช้แบบประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรม

๑๐.๒ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

๑๐.๓ การรับฟังความคิดเห็น

๑๑. ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ ผู้เข้าอบรมเกิดความหวงแหนและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

๑๑.๒ ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบนิเวศป่าไม้ นิเวศป่าในเมือง และความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ

๑๑.๓ ผู้เข้าอบรมสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทางเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน

(นายฉวีรักษ์ พงษ์นิกร) ๑.๔ ประชาชนเกิดความตระหนักถึงบทบาทความสำคัญของสวนรุกขชาติในการน่ายางไม้เพื่อจำหน่ายงาน อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นป่าในเมืองที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สวนรุกขชาติห้างฉัตร ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

สำเนาถูกต้อง

(ว่าที่ ร.ต.

(ธนพงษ์ ปรินทรภิบาล)

เจ้าหน้าที่งานป่าไม้ชำนาญงาน

(ลงชื่อ).....ผู้เขียนโครงการ/ผู้เสนอโครงการ

(นายธนกร สิงห์เชื้อ)
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
หัวหน้าสวนรุกขชาติห้วยฉัตร

(ลงชื่อ).....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวพานทอง ม้าแก้ว)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ

(ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายดำรงส.โพธิ์ประสิทธิ์).....
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ สาขาลำปาง

สำเนาถูกต้อง

(นายถวัลย์ พงษ์นิกร)
นายช่างไฟฟ้าชำนาญงาน

สำเนาถูกต้อง
(วาที ร.ด.)
(ฐานพงษ์ ปุรินทรภิบาล)
เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน

รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๑. นายสุบิน	คำกอนแก้ว	๓๖. นางสาวทิชากร	กันทะจันทร์
๒. นายวิระ	ไทยใหม่	๓๗. นางสาวศิริลักษณ์	วงศ์พันธ์
๓. นายอานวย	พุ่มหม้อ	๓๘. นางสาวปทุมวรรณ	ปัญญาแจ่ม
๔. นายเสาร์คำ	ไชยวรรณ	๓๙. นางสาววรรณภา	อินตานวล
๕. นายแสง	เป็งวัน	๔๐. นางสาวพรรณนิภา	พังเย็น
๖. นางทองอยู่	ด้วงปันตา	๔๑. นางสาวฐิติกานต์	อุสาธรรม
๗. นางธนาพร	นิลแก้ว	๔๒. นางสาวสาธิตา	แสนไขนุช
๘. นางพรพิมล	วงศ์สันกลาง	๔๓. นางสาวสุพัตรา	ดีบ่อน
๙. นายเกรียงไกร	ใจดี	๔๔. นางสาวเกตุศรินทร์	พิชสิงห์
๑๐. นายชัยวัฒน์	พิมลัน	๔๕. นายพวน	เรือนคำ
๑๑. นายชินวัตร	วิรัตน์		
๑๒. นายณัฐพล	อุตมา		
๑๓. นายธัชพล	หน่อวงศ์		
๑๔. นายศรายุทธ	นามัย		
๑๕. นายพงษ์กร	อ้ายชุม		
๑๖. นายนพดล	ใจอินดี		
๑๗. นายสหรัฐ	อุตมา		
๑๘. นายทินกร	ชินชนะสงคราม		
๑๙. นายปริชานันท์	มีสันเทียะ		
๒๐. นางสาวกาญจนา	กาสมณี		
๒๑. นายสุทธินันท์	วงศ์ตั้ง		
๒๒. นางสาวจิตารัตน์	ใจอินดี		
๒๓. นางสาวจิรารัตน์	เป็งมณี		
๒๔. นางสาวเจนจิรา	ใจวัน		
๒๕. นางสาวณัฐกานต์	วงศ์ปันจ้าว		
๒๖. นางสาวปิยะพร	อุสาธรรม		
๒๗. นางสาวเรณูมาศ	แลสันกลาง		
๒๘. นางสาววิลาสินี	อินตานวล		
๒๙. นายกลวัชร	สุวรรณศรี		
๓๐. นายเจษฎา	ดีะวัง		
๓๑. นางจันทร์แก้ว	โนอ้าย		
๓๒. นายสุวันชัย	พรหมจรรย์		
๓๓. นายธีรวัตร	สุคำวงศ์		
๓๔. นายศุภโชค	ใหม่ท่า		
๓๕. นางสาวสุลิพร	ใจอินดี		

สำเนาถูกต้อง

นาย... (ชื่อ) ...
 ... (ตำแหน่ง) ...

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ ร.ต.
 (ฐานพงษ์ ปรินทรกิจบาล)
 เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญงาน